



Oulu Capital
of Northern
Scandinavia



Kaupunginvaltuutettujen perehtyminen 14.6.2017

Pirjo Mäkinen, kaupunginreviisori

OULU



Aiheet

1. Tarkastuslautakunnan arviointikertomus kaupunginvaltuuston kehittämismateriaaliksi
2. Tilintarkastus Oulu-konsernissa
3. Lakisääteiset sidonnaisuusilmoitukset, käytännön toimet

OULU

Kunnan valvontajärjestelmä

Muu ulkoinen valvonta

- valtion valvonta: ministeriöt, aluehallinto-
viranomaiset jne .
- EU-viranomaiset
- **kuntalaiset**

Kunnan järjestämä ulkoinen valvonta

- **tilintarkastaja**
- **tarkastuslautakunta**
- **ulkoisen tarkastuksen yksikkö**

Kunnan sisäinen valvonta

- luottamushenkilötoimielimet
- kunnan johto ja muut viran-
haltijat
- sisäisen tarkastuksen yksikkö



Riippumatonta arviointia

- Kaupungin itse järjestämän ulkoisen valvonnan toimijat **tilintarkastaja ja tarkastuslautakunta.**
- **Tarkastuslautakunta toimii** suoraan **kaupunginvaltuuston alaisuudessa.** Vähintään lautakunnan pj ja vpj ovat valtuutettuja. He eivät voi olla samaan aikaan hallituksen jäseniä.
- Tämä arviointi on toimeenpanevasta johdosta ja muusta organisaatiosta **riippumatonta** arviointia.

OULU

Tuottaa kehittämiseen tietoa kaupunginvaltuustolle

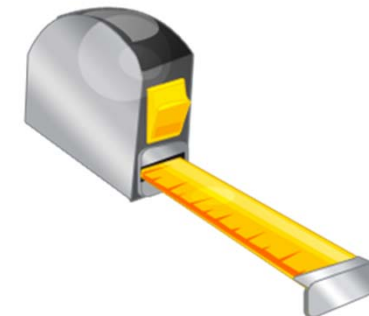
- Tarkastuslautakunnan arviointitoiminta tuottaa **kaupunginvaltuustolle** tietoja toiminnan ja talouden ohjausta ja päätöksentekoa sekä **kaupungin kehittämistä varten**.
- **Arvioinnin kohde:** kaupungin toimeenpaneva johto ja kaupungin koko organisaatio, konserniyhteisöt. Lain käsitteet (KuntaL 121 §): "kunnan toiminta järjestetty" ymmärrettävä laajasti: kaikki, missä kaupunki on mukana palveluja järjestäessään.

OULU



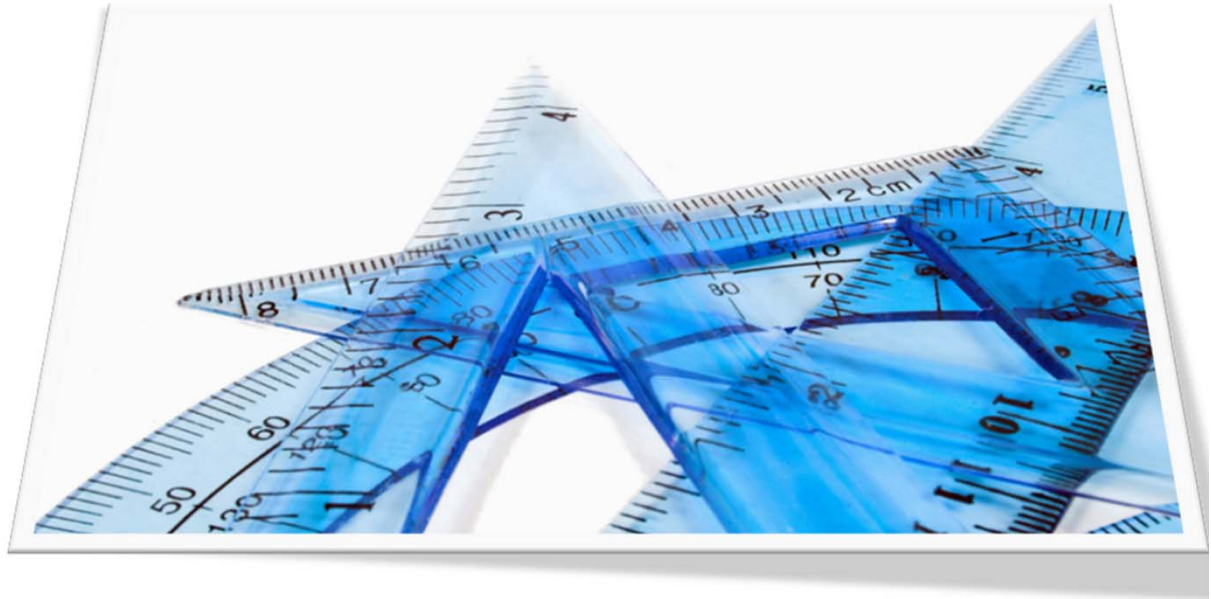
Ulkoisen tarkastuksen yksikkö

- Avustaa sekä tarkastuslautakuntaa että tilintarkastajaa.
- **Tarkastuslautakunnan alainen** kaupunkikonsernin hallintoa ja taloutta arvioiva ja tarkastava yksikkö.
- Yksikköä johtaa kaupunginreviisori. Kaupunginreviisorin valitsee **kaupunginvaltuusto** ja esimies on tarkastuslautakunnan puheenjohtaja



Oulun ulkoisen tarkastuksen yksikön resurssit

- 2 x tarkastaja, 2 x kaupunkitarkastaja + kaupunginreviisori
- Menot **tarkastuslautakunta + ulkoisen tarkastuksen yksikkö + tilintarkastaja** n. 750.000 euroa/vuosi.



1. Tarkastuslautakunnan tehtävät

OULU



Lautakunnan jäsenet

Puheenjohtaja Marja-Leena Kemppainen
Varapuheenjohtaja Tanja Tiainen

Matti Lukka

Kari Myllyniemi

Anna-Kaisa Lepistö

Kaisu Tuomi

Pertti Kuttilainen

Matti Alatalo

Janne Koskela

Krista Inkala

OULU



Tarkastuslautakunta - ainoa lakisääteinen lautakunta

Kolme lakisääteistä tehtäväaluetta

KuntaL 121 §

1. Tarkastukseen ja kaupungin talousasioihin liittyvät tehtävät
2. Arviointitehtävä
3. Sidonnaisuusilmoitukset

OULU

1. Tarkastuslautakunta – Tarkastus- ja talousasiat

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
 - kilpailuttaa tilintarkastajan
 - esittää valtuustolle tilintarkastuskertomuksen sekä tilinpäätöksen ja vastuuvapaus -asiat
- arvioida **talouden tasapainotuksen toteutumista** tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää (ns. kriisikuntakriteerit)
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta (kilpailuttaa myös tytäryhtiöiden tilintarkastuksen)

2. Tarkastuslautakunta - Arviointitehtävät

- Tarkastuslautakunnan tehtävänä on "arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja **onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla**".

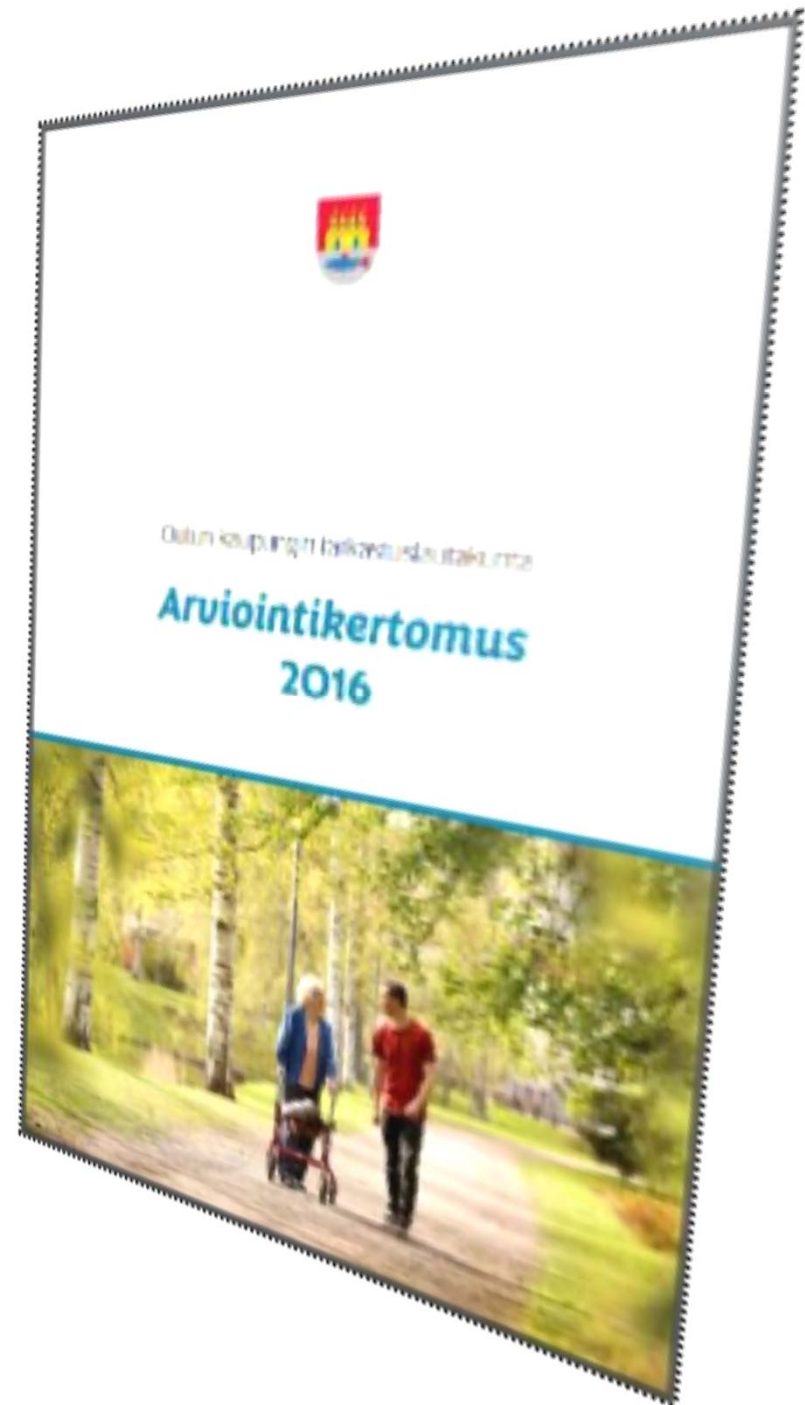
Päätuotteet arvioin- nista



Oulun kaupungin tarkastuslautakunta
Arviointiraportti 30.6.2016

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

OULU



Arviointikertomuksen sisältö ja arviointikeinot

- Onko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet vs. toteutunut
- Mikä on kaupungin talouden tila
- Kaupungin toiminnan ja palvelujen arviointia:
 - Tuloksellisuusarviointia: **Tuottavuus ja taloudellisuus sekä prosessien sujuvuus, vaikuttavuus, palvelujen laatu, työelämän laatu ja henkilöstön aikaansaannoskyky**
 - Tarkoituksenmukaisuusarviointia: kaikki muu kuin tuloksellisuusarviointi.

OULU

Arviointityö käytännössä

1. Tekee 4-vuotisen arviointisuunnitelman.
2. Määrittää arviointiperiaatteet, mitä käyttää.
3. Tekee 1-vuotinen työohjelman (KuntaL 121 §).
4. Kerää tietoa eri lähteistä, myös haastattelu- ja vertailutietoa (laaja tietojensaantioikeus KuntaL 124 §).
5. Tekee arviointikäyntejä kohteisiin ja saa lisätietoja.
6. Analysoi keräämäänsä tietoa ja tekee johtopäätöksiä ja kannanottoja.
7. Luovuttaa Arviointikertomuksen **valtuustolle toukokuussa**.
8. Kh hankkii kohteiden vastaukset Arviointikertomuksen kannanottoihin
9. **Valtuusto käsittelee myös vastaukset.**
10. Lautakunta seuraa kannanottojensa vaikuttavuutta.

Arviointikertomus - miten onnistuttu?

- <https://www.ouka.fi/oulu/paatoksenteko-ja-hallinto/arviointikertomukset>
- Ulkoinen arviointi
- Valtuustokyselyt, vähintään kerran valtuustokaudessa
- Lautakunnan itsearviointit

OULU

Arviointikertomus on valtuuston kehittämistyökalu

- **Miten valtuutetut asian kokevat?** Lautakunta kysyy valtuuston palautetta vähintään kerran valtuustokaudessa
- Kysely 5,2017

OULU



Kysely valtuutetuille huhtikuu 2017

- Olen saanut omalle valtuutetun tehtävälleni tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta käyttökelpoista tietoa
 - jonkin verran 52.2 %
 - paljon tai erittäin paljon 43.5 %



Kysely valtuutetuille huhtikuu 2017

- Arviointikertomus lisää mielestäni kaupunginvaltuuston mahdollisuuksia kehittää kaupungin toimintaa ja sen tuloksellisuutta
 - jonkin verran 30.4 %
 - paljon tai erittäin paljon 65.2 %



Kysely valtuutetuille huhtikuu 2017

- Kommentteja:
 - Arviointikertomus osoittaa laajasti sen, minne valtuuston pitää kohdentaa niukkenevia resursseja.
 - Tulevaisuuden suunnitteluun hyvä tietopohja.
 - Tärkeä työväline.

2. Tilintarkastus Oulu- konsernissa

OULU



Tilintarkastaja ja KuntaL

KuntaL 122 §

- **Valtuusto valitsee hallinnon ja talouden tarkastamista varten kaupungille tilintarkastusyhteisön, jonka tulee olla julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuslautakunnan hyväksymä yhteisö (JHTT-yhteisö/JHT-yhteisö).**
- Tarkastuslautakunta kilpailuttaa ja esittää.
- Tilintarkastajat toimivat tehtävissään virkavastuulla.

OULU



Tilintarkastaja ja KuntaL

KuntaL 122 §

Kunnan **tytäryhteisön** tilintarkastajaksi on valittava kunnan tilintarkastusyhteisö, jollei tästä poikkeamiseen ole perusteltua tarkastuksen järjestämiseen liittyvää syytä.

- Oulussa ei tällaista syytä katsottu v. 2016 aloitetussa kilpailutuksessa olevan.
- Tytäryhtiöt käyttävät samaa tilintarkastusyhteisöä.

OULU



Nykyinen tilintarkastaja

- Kv päätti 3.4.2017 tilintarkastuspalvelujen hankinnan kaupungille 2 vuodeksi, sopimukseen liittyy 1 + 1 vuoden optiovuodet.
- Valituksi tuli: BDO Oy/ päävastuullinen KHT, JHT Tiina Lind



Tilintarkastaja

- Oulun sopimus 165 päivää/vuodessa kaupunki.
- Ulkoisen tarkastuksen yksikkö avustaa tämän lisäksi 50 päivää vuodessa.
- Esittää työohjelman ja raportoi tarkastuslautakunnalle.
- Kolme väliraporttia, julkinen loppuraportti ja tilintarkastuskertomus.



OULU

3. Sidonnaisuusilmoitukset

OULU

Kuntalaki 84 §

- Kuntalain mukaan tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on ilmoitettava julkisesti sidonnaisuuksistaan 1.6.2017 alkaen
- Sidonnaisuudet on ilmoitettava 2 kk sisällä tehtävään valinnasta
- Tarkastuslautakunta
 - valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista
 - saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi
 - kehottaa ilmoituksen tekemiseen tai täydentämiseen

Ilmoitusvelvolliset

- Kh:n jäsenet ja varajäsenet (myös jaostot)
- Kv:n puheenjohtajat
- Ltk:n puheenjohtajat (myös jaostot)

- Maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamia tehtäviä hoitava toimielin
 - rakennuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet
 - yhdyskuntalautakunnan jäsenet ja varajäsenet
 - yhdyskuntajaoston jäsenet ja varajäsenet

- Kaupunginjohtaja
- Kh:n ja ltk:n esittelijät

OULU



Aikataulu liikkeellelähdössä

- Ilmoitusvelvollisten on ilmoitettava sidonnaisuutensa 1.8.2017 mennessä.
- Linkki sidonnaisuusilmoitus-lomakkeeseen lähetetään ilmoitusvelvollisille sähköpostitse, ilmoitusta voi täydentää myöhemmin.
- [Kuntaliiton ohjeistus sidonnaisuusilmoituksista ja -rekisteristä](#)
- Lomakkeelle tallennetut tiedot tarkastetaan ulkoisen tarkastuksen yksikössä.
- Ulkoisen tarkastuksen yhteystiedot: sidonnaisuusilmoitukset@ouka.fi



Aikataulu liikellelähdössä

- Kesällä 2017 saapuneet ilmoitukset viedään tiedoksi tarkastuslautakunnalle syyskuun kokouksessa
- Lautakunnan kokouksen jälkeen ilmoitukset julkaistaan Oukan-sivuilla
- Ilmoitukset viedään tiedoksi kv:lle syyskuussa

Vapaaehtoisesti annettavat sidonnaisuusilmoitukset

- *Konsernihallinnon vastuulla:*
- Kaupungin oma päätös: valtuutetut, jotka eivät ole kuntalain mukaan ilmoitusvelvollisia, voivat antaa vapaaehtoisesti sidonnaisuusilmoituksen.
- Ilmoituksessa käytetään samaa lomaketta kuin kuntalain mukaiset ilmoituksissa.
- Yhteyshenkilö soile.salo@ouka.fi

OULU



Kiitos ja hyvää kesää!



OULU